

УДК 004.738.5:007

Марія Удуд**МЕРЕЖА ЯК СУЧАСНА ФОРМА СПІЛКУВАННЯ**

У статті йдеться про сучасну видозміну спілкування, що набуває сьогодні формату так званих «електронних фраз». Сучасна інформатизаційна дійсність продукує новий формат передачі інформації, взаємообмін переживань та виявлення розуміння під час «електронного» спілкування. Цей вид спілкування набуває популярності та чітко виокремлює зручні параметри для комунікації.

Ключові слова: інформаційна культура, цензура, Інтернет, безпека.

M. Udud. The network as modern modification of communication

The article is about the modern modification of communication that takes format of so-called «electronic phrases». Modern informatization reality produces a new format of communication, interchange of experiences and identification of understanding during the «electronic» communication. In my opinion, this type of communication meant popularity, and clearly distinguishing convenient options for communication.

Key words: informational culture, censorship, Internet, security.

М. Удуд. Сеть как современная форма общения

В статье речь идет о современной видоизменение общения, которое приобретает сегодня формат так называемых «электронных фраз». Современная информатизационная действительность производит новый формат передачи информации, взаимообмен переживаний и изучение понимания во время «электронного» общения. Данный вид общения приобретает популярность и четко выделяет удобные параметры для коммуникации.

Ключевые слова: информационная культура, цензура, Интернет, безопасность.

Важливим елементом людського життя і взаємин є спілкування. Потреба в контакті з подібними до себе існує й у тваринному світі, однак спілкування є набутком суспільного буття людини. Завдяки

спілкуванню людина пізнає світ, власну духовність, підтримує психологічний зв'язок з іншими людьми.

Людське спілкування завжди лежало в основі соціального буття, проте прямим об'єктом культурологічного аналізу воно стало тільки в ХХ ст. Перш за все, спілкування визначається як складний процес взаємодії між людьми, що полягає в обміні інформацією, а також у сприйнятті і розумінні партнерами один одного. Спілкування як взаємодію можна розглядати з позицій орієнтації на контроль і орієнтації на розуміння.

Учень Сократа Платон вважав, що спілкування між людьми повинно будуватися на основі таких добродієв, як справедливість, розсудливість, дотримання моральних норм. Говорячи про те, що душа роздумує і розмовляє сама з собою, Платон ставив питання про внутрішню розмову людей.

Спілкування складається безпосередньо із самого акту спілкування, комунікації, у якому беруть участь самі комуніканти, що спілкуються. По-друге, комуніканти повинні робити саму дію, що ми називаємо спілкуванням. По-третє, необхідно визначити в кожному конкретному комунікативному акті канал зв'язку. Ось про формування нового каналу зв'язку я продовжую свою думку.

У наш час практично не можна назвати сферу людської діяльності, яка не зазнала б залежності від ринку інформації і не мала б потреби у використанні новітніх інформаційних технологій.

Все це творить «інформаційну культуру», яка передбачає рівень інформаційної підготовки, що дозволяє вільно орієнтуватися в потрібному інформаційному середовищі та брати участь у його формуванні та перетворенні, сприяти інформаційним контактам [12].

Поняття Інтернет тлумачиться у Вільній енциклопедії Вікіпедія як такий, що «утворює глобальний інформаційний простір, слугує фізичною основою доступу до веб-сайтів і багатьох систем (протоколів) передачі даних» [13]. У побуті іноді говорять Нет, Інёт, Тенета, Міжмережжя, Інтернётрі або Нётрі.

Інтернет пропонує широкі можливості для спілкування. Завдяки мережі Інтернет нам легко знайти людей зі спільними інтересами, хобі та світоглядом. Окрім того, в мережі психологічно значно простіше спілкуватись, аніж при особистій зустрічі. Ці причини зумовлюють створення та активний розвиток інтернет-товариств – груп людей зі спільними інтересами, які спілкуються переважно через Інтернет та географічно віддалені одні від одних.

Розповсюдженими формами спілкування та інформування є теле-

конференції, форуми, електронні дошки оголошень, електронна пошта, списки розсилки. Незважаючи на різні способи реалізації такої послуги, основна їх ідея – надання користувачам новин, обмін ідеями та думками, консультування, знаходження необхідної інформації.

Зазначимо, що окрім фільтрування спаму, нецензурного ведення електронного листування як такої цензури в мережі немає. Це дає можливість публікувати незаангажовані новини, огляди, висловлювати свою думку щодо тих чи інших подій [10].

Важливим моментом створення формату «електронного спілкування» пропонуємо так звані «блоги»-щоденники. «Отримавши можливість писати будь-що без найменшої відповідальності, провокатори, маркетологи пішли в маси» [3]. Що ми отримуємо в результаті? Просування різноманітної інформації, що майже жодним чином законодавчо не відслідковується та не моніториться, та ще й вільний доступ майже до усіх видів інформації, яку ми залишаємо в мережі.

Повернемось до проектно-цільових ідей Міністерства оборони США, яке в 1969 році започаткувало розробку цього проекту. Реалізація такого проекту мала на меті створення надійної системи передачі інформації на випадок війни.

Що ми маємо сьогодні? З кожним днем робота в Інтернеті стає все більш популярною. Переваги такої роботи очевидні: не потрібно кожного ранку за будь-якої погоди поспішати на роботу, вислуховувати зауваження невдоволеного начальства і плітки колег, підлаштовувати своє особисте життя під робочий розклад... Багатьох приваблює перспектива роботи вдома з вільним графіком, а для людей з обмеженими можливостями, жінок у декретній відпустці тощо – це, можливо, єдиний шанс реалізувати себе.

Сучасний Інтернет має також дуже багато соціальних та культурних граней. Він є універсальним середовищем для спілкування, розваг та навчання. За допомогою Інтернету стало можливо робити покупки та оплачувати послуги. Для багатьох людей Інтернет – це спосіб заробітку. А в цілому Інтернет – це віддзеркалення сучасного суспільства та світосприйняття.

Історія вітчизняного Інтернету починається восени 1990 року, коли сектор з Міжгалузевого наукового центру технології програмування «Технософт» підключився до світової мережі Інтернет. Уже у березні 2009 року українська аудиторія користувачів Інтернету становила 11,96 млн. осіб, що на 9,4% більше, ніж у лютому 2009 року.

Що ж до доступності інформації, то за даними преси відомо, що «в Українському сегменті інтернет-послугами Мережі з різною пе-

ріодичністю користуються приблизно 12% жителів України. В Росії – користувачами Інтернету є близько 15% населення, а у Польщі – 19%» [2].

Для висвітлення такого порівняння звернемося до параметрів користування Інтернетом сусідньої Росії.

Що ж говорить Церква, яка несе комунікативне значення для віруючих у створенні власних інтернет-сторінок. У Москві в межах міжнародної конференції «Різдвяні читання» була організована секція «Православ'я та Інтернет». Як зазначали доповідачі, простежується збільшення кількості православних сайтів. При обговоренні тематики зосереджувалась увага на проблемах православного Інтернету як способу релігійної освіти. Це, зокрема низький технічний рівень, аматорський підхід до змісту й оформлення сайтів, а також відсутність зворотного зв'язку з читачами» [11]. Отож, так званого двостороннього процесу ми не спостерігаємо на православних інтернет-ресурсах. Це наводить на думку про незацікавлення такою формою релігійної комунікації, або ж про поступальних рух нерелігійності покоління.

Католицька церква ще у 1998 році на чолі з Папою Римський Іоанном Павлом II заснувала Всесвітній день Інтернету, що позначалось на 30 вересня, що свідчить про підтримку розвитку інтернет-ресурсів.

Улас Золотоноша у своїй статті звертає нашу увагу на свободу слова. «Не можу заперечити того, що свободи слова в інтернет-просторі нема. Вона безумовно є, натомість простежується і тут певною мірою так звана тенденція до дозованого слова». Важливим є момент суспільної моралі і її дотримання в інтернет-просторі. Як зазначає п. Улас, комуніканти «свідомо дозволяють собі забувати про існування суспільної моралі й певного усталеного етикету» [4].

Яким чином поширення Інтернету вплине на наше повсякденне життя? Чи зможемо ми шукати і використовувати знайдену в Мережі інформацію, не залишаючи слідів своїх відвідин? Як буде захищена інтелектуальна власність?

Сьогодніне використання інтернет-ресурсів ставить перед нами питання впливу мережі Інтернет на внутрішній світ людини, а особливо на формування ціннісних орієнтирів у молоді. Як зазначає Т. М. Іванець, порушується проблема створення людиною свого власного штучного світу зі штучними цінностями, та ігнорування наявних проблем та реалій, що зрештою призводить до невірних руйнівних процесів у культурній та духовній сферах [5].

Якою є загроза інтернет-спілкування для дітей? Користування дітьми інтернет-ресурсами набуває своєї популярності, та попри те ми

спостерігаємо небезпеку у дитячій інтернет-комунікації. В 2010 році був запущений освітній сайт «Онляндія - безпечна веб-країна», на якому всі бажаючі можуть отримати необхідну інформацію, приєднатися до руху й зробити свій посильний внесок у вирішення проблеми.

День безпечного Інтернету 9 лютого відзначається в Україні вже вдруге. Як зазначає Дмитро Шимків, генеральний директор компанії «Майкрософт Україна»: «...в 2010 році ми хочемо звернутися саме до батьків. Українські батьки не до кінця усвідомлюють, наскільки велику роль грає Інтернет у житті їхніх дітей, і недостатньо серйозно ставляться до їхньої онлайн-безпеки й захисту приватної інформації» [7].

Для формування більш грамотного використання можливостей мережі Інтернет та формування нового способу спілкування через мережу, нам необхідно змінити професійну свідомість, стереотипи поведінки і навички створення та одержання інформації, більш активно інформувати спеціалістів через наочні практичні заходи, широко рекламувати переваги такого способу надання інформації, поширювати інформацію щодо правил безпечного користування мережею Інтернет серед дорослих та дітей.

Фактом, що найбільше бентежить, є усвідомлення все більшої залежності людини від функціонування Інтернету. Створення надійної і стійкої глобальної Мережі – небанальне завдання для сучасних комп'ютерників. Провал на цьому полі обіцяє нам дуже нестабільне майбутнє. За словами аналітиків, Всесвітня павутина в найближчому майбутньому буде безпровідною, повсюдною, вживленою прямо в шкіру людини і – зникне як явище.

Література:

1. Андреева Г. М. Соціальна психологія. – М., Аспект Пресс, 1996.
2. Ломов Б. Ф. Спілкування і соціальна регуляція поведінки індивіда // Психологічні проблеми соціальної регуляції поведінки. – М., 1976.
3. Ватаманюк В. Український Інтернет-простір: концепція розвитку // Domivka.net.
4. Герасимчук В. АНТИцивілізація // <http://www.ut.net.ua/art/164/0/3439/>.
5. Золотоноша У. Український інтернет-простір і свобода слова // <http://www.narodnapravda.com.ua/politics/48de50b81f005>.
6. Іванець Т. М. Всесвітня мережа Інтернет: заручники віртуальних реалій // <http://www.philosophy.ucu.edu.ua/content.php?id=271&pnumb=1>.
7. Інтернет: простір для захисту медіа-фантазій // <http://www.telekritika.ua/yuridichna-consultaciya/2005-08-11/5079>.
8. Кочарян А. Тренінги із безпеки в Інтернет. <http://www.onlandia.org.ua/ukr/safernet.aspx>.

9. Мещерякова Наталія. Місце скоєння – Інтернет // За матеріалами доповіді на круглому столі «Захист прав інтелектуальної власності в мережі Інтернет», 22 квітня 2009 р.

10. Народний автопроект підкорює Інтернет-простір // За матеріалом Соціальний автомобільний портал www.autovisio.com.ua.

11. Священик Андрій Дудченко. Православні місіонери освоюють Інтернет-простір // <http://orthodoxy.org.ua>.

12. Синиця Н. М. Інтернет як комунікативний простір для бібліотекарів постійно // <http://library.tup.km.ua>.

13. <http://uk.wikipedia.org>.